

Všeobecne záväzné podmienky pre vykonávanie lesníckych činností v podmienkach š.p. Lesy SR

Príloha č.... ku KZ č.

Všeobecne záväzné podmienky predstavujú súbor predpokladov, povinností a požiadaviek kladených na dodávateľov prác, ktorých akceptovanie a dodržiavanie je prvoradou podmienkou pre získanie a vykonávanie konkrétnej zákazky na výkon prác v lesníckych činnostiach a pri zabezpečovaní prepravy dreva.

Oprávnenia a kvalifikačné predpoklady

- a) právnická alebo fyzická osoba (ďalej dodávateľ) je zapísaná v obchodnom alebo živnostenskom registri
- b) dodávateľ vykonáva práce sám alebo je zamestnávateľom alebo na zmluvu o subdodávke
- c) osoby vykonávajúce práce sú držiteľmi platných oprávnení (preukaz odbornej spôsobilosti) na vykonávanie zmluvných činností
- d) dodávateľ sa stará o odborný rast svoj a zamestnávateľských osôb
- e) dodávateľ pred začatím prác preukáže odbornú a zdravotnú spôsobilosť pracovníkov predložením fotokópií potvrdenia o absolvovaní lekárskej prehliadky a preukazov odbornej spôsobilosti
- f) dodávateľ počas trvania kontraktu neodkladne informuje príslušnú LS o zmene zamestnancov (pri činnostiach vyžadujúcich odbornú spôsobilosť) alebo subdodávateľa

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

(zák. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov, vyhláška 46/2010 Z.z. a ďalšie predpisy platné pre pracoviská a priestory štátneho podniku LESY Slovenskej republiky)

- a) dodávateľ zabezpečí pre svojich pracovníkov absolvovanie pravidelných preventívnych lekárskech prehliadok a pri prácach s motorovou pílou zabezpečí posúdenie rizík z vibrácií a vykonávanie následných preventívnych lekárskech prehliadok
- b) všetky vykonávané práce musia byť vykonávané tak, aby boli stále minimálne 2 osoby prítomné na pracovisku
- c) dodávateľ zodpovedá za plnenie povinností v BOZP a používaní OOPP za všetkých svojich pracovníkov a subdodávateľov
- d) na pracovisku s počtom osôb 2 a viac organizáciu lesnej práce z hľadiska zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zabezpečuje vedúci pracovnej skupiny určený dodávateľom
- e) informácie a pokyny o nebezpečenstvách a ohrozeniach, ktoré sa pri plnení predmetu zmluvy na pracovisku a v priestoroch spojených s jeho plnením vyskytujú sú obsiahnuté v Zákazkovom liste.
- f) na základe objednávateľom poskytnutých informácií a pokynov a vlastných zistení je dodávateľ povinný vypracovať „technologický protokol“ obsahujúci preventívne a ochranné opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktoré sa vzťahujú na zamestnancov (resp. iné osoby vykonávajúce práce v mene dodávateľa) a nimi vykonávané práce podľa predmetu zmluvy.
- g) dodávateľ prác je povinný v prípade akéhokoľvek úrazu na jeho strane alebo nebezpečnej udalosti okamžite nahlásiť túto udalosť okrem príslušne konajúcich inštitúcií / inšpektorát práce, polícia, HaZZ, lekárska záchraná služba, .../ vedúcemu zamestnancovi lesnej správy, strediska, prípadne jeho zástupcovi. Zachovať miesto udalosti, riadiť sa pokynmi objednávateľa.
- h) dodávateľ je povinný vykonať primerané opatrenia na zdoľovanie požiaru, v prípade jeho nezdolania je povinný túto udalosť nahlásiť na telefónne číslo 150 alebo 112 a následne vedúcemu zamestnancovi lesnej správy prípadne jeho zástupcovi,
- i) dodávateľ je povinný v prípade záchranných prác a prípadnej evakuácie spolupracovať so zamestnancami Lesov SR š.p.

- j) dodávateľ je povinný na vlastné náklady zabezpečiť označenie komunikácií (cesty a značené turistické chodníky) prechádzajúcich pracoviskom značkami podľa druhu vykonávanej práce. Značka musí mať primeranú veľkosť (na ceste - najmenší rozmer 30 cm, na značenom turistickom chodníku – najmenší rozmer 20 cm), Na používanie výstražných značiek a signálov sa vzťahuje nariadenie vlády č. 387/2006 Z.z. o používaní značiek a signálov. Uvedené značky sú doporučené, používať vždy konkrétne značky!

1.

Nepovolaným vstup zakázaný (spolu so značkou č.2, 3 alebo 4 a príslušnou dodatkovou tabuľou)

2.

Nebezpečenstvo škodlivej alebo dráždivej látky

3.

Iné nebezpečenstvo

4.

Nebezpečenstvo pádu alebo pohybu zaveseného bremena

Dodatkové tabule

**POZOR ŤAŽBA
DREVA**

**POZOR ŤAŽBA
A PRIBLIŽOVANIE
DREVA**

**POZOR APLIKÁCIA
CHEMICKEJ LÁTKY**

- k) dodávateľ je povinný mať stanovené dorozumievacie signály (nariadenie vlády č. 387/2006 Z. z. o používaní značiek a signálov)

všeobecne platný signál – **STOJ!** (platný vo všetkých priestoroch objednávateľa)

STOP
Prerušenie
Koniec pohybu

Pravé rameno smeruje hore,
dlaň je obrátená dopredu

Požiarna ochrana

- školenie dodávateľa prác a jeho zamestnancov o požiarnej ochrane (§ 4, písm. e/ zák. 314/01 Z. z.) zabezpečuje objednávateľ technikom požiarnej ochrany o čom vyhotoví záznam.
- dodávateľ je povinný mať vybavené pracovné stroje, lesné kolesové traktory, harvestery, traktory, iné vozidlá a stroje, ktoré sa používajú pri plnení predmetu zmluvy vhodným prenosným hasiacim prístrojom o hmotnosti min 5 kg.
- narábať s otvoreným ohňom je možné len na miestach na to určených, toto neplatí pri spaľovaní zvyškov po ťažbe, kde platí osobitný postup
- postup pre spaľovanie zvyškov po ťažbe je určený osobitným dokumentom.

Výkon činnosti

- dodávateľ môže začať výkon činnosti až po zavedení na pracovisko a vystavení Zákazkového listu objednávateľom.
- Zákazkový list stanovuje špecifiká konkrétnych pracovísk
- termíny vykonávania jednotlivých prác stanovuje objednávateľ

Výrobné prostriedky

- a) dodávateľ je vlastníkom alebo vie preukázať dostatočnú vybavenosť výrobnými prostriedkami pre vykonanie zmluvného rozsahu prác v zmysle stanovených technológií
- b) dodávateľ udržiava techniku v dobrom prevádzkyschopnom stave, bez viditeľného úniku pohonných hmôt a mazadiel
- c) mechanizačné prostriedky sú vybavené lekárničkou a materiálom na asanáciu uniknutých ropných látok (preferovaný je vapex) a to prostriedky pre približovanie vrátane harvesterov min 5 l a prostriedky pre odvoz dreva min 10 l. Ostatné prostriedky pri množstve pohonných hmôt a mazacích náplní do 100 l = 5 l a pri množstve nad 100 l = 10 l absorbentu. Množstvo náplní sa rovná kapacite palivovej nádrže, mazacieho a hydraulického systému
- d) v JMP sa používajú ekologicky odbúrateľné mazadlá (Ekopil, rastlinný olej, Arborol a pod.)
- e) ak výrobca mechanizačného prostriedku pripúšťa použitie ekologických palív a mazív je ich použitie povinné.

Ťažba dreva

- a) ťažiť len stromy vyznačené na ťažbu,
- b) dodržať smerovú stínku (ak je požadovaná)
- c) zabezpečiť proti rozštípeniu kmene mimoriadnej kvality (označené dvomi bodkami vedľa seba v d1,3 a na päte stromu) už pri ich spíľovaní pásovými spínačmi kmeňov. Stabilizovať čelá kmeňov mimoriadnej kvality a ostatných drevín citlivých na praskanie S alebo Z hákami okamžite po spílení a zarovnaní čela, pred odopnutím pásového spínača
(Nedodržanie technológie výroby, vplyvom ktorej dôjde k znehodnoteniu kmeňov mimoriadnej kvality sa považuje za škodu spôsobenú organizáciou, ktorej výška sa rovná rozdielu v speňažení skutočne vyrobeného sortimentu a sortimentu potenciálne vyrobeného v prípade nepoškodenia kmeň)
- d) uvoľniť vzniknuté závesy, vyťažiť ďalšie stromy ohrozujúce zdravie a život aj bez ich vyznačenia najneskôr do konca pracovnej zmeny
- e) na stojace živé stromy nesmú byť bez zodpovedajúceho podloženia uväzované laná, kladky a podobne. Živý strom taktiež nesmie slúžiť ako kladka
- f) zabezpečiť kmene ponechaných stromov proti samovoľnému pohybu
- g) pri poškodení oplôtku vykonať provizórnu opravu najneskôr do konca pracovnej doby a ohlásiť ho objednávateľovi
- h) vyťaženú drevnú hmotu zmerať na odvoznom mieste (dĺžka výrezov 6 m a menej s presnosťou na dm; dĺžka surových kmeňov a výrezov nad 6 m s presnosťou na 0,5 m zaokrúhlené nadol, povinná nadmiera sa do dĺžky nazapočítava. Stredná hrúbka výrezov a surových kmeňov 20 cm a viac sa meria dvomi na seba kolmými meraniami a priemer sa zaokrúhľuje na celé cm nadol. Drevná hmotu do 20 cm sa meria jedenkrát a zaokrúhľuje sa na celé centimetre nadol) a zistený údaj zaznamenať na čelo kmeňa resp. výrezu.

Pestovanie a ochrana lesa

zalesňovanie

- a) pri manipulácii so sadbovým materiálom nesmie dôjsť k obnaženiu koreňového systému aby nedošlo k jeho zaschnutiu
- b) koreňový systém sadbového materiálu udržiavať vo vlhkom stave
- c) obalovaný sadbový materiál sa môže premiestňovať len v prepravkách resp. pevných nádobách
- d) pri zalesňovaní obalovanými sadenicami je potrebné postupovať podľa pokynov OLH, včítane nakladania s obalmi.

ochrana proti burine

- a) vyžínaním sa odstraňujú trávy, byliny a nežiaduce dreviny do hrúbky 1 cm; výšky strniska maximálne do 1/3 výšky sadenice; vyžatá burina sa ukladá okolo sadeníc alebo medzi ne (nesmie zakrývať sadenicu)
- b) herbicídmi nesmú byť zasiahnuté cieľové dreviny

ochrana proti zveri

- a) repelentom sa ošetruje terminálny výhonok

- b) pri oplocovaní z použitého materiálu je súčasťou dodávky aj oprava poškodených častí použitého materiálu
- c) pred uzavretím oplôtku musí byť z neho vyhnaná všetka vniknutá zver ktorá môže spôsobiť škody na ochraňovanej kultúre

prerezávky a plecie výseky

- a) odstránené jedince musia byť stiahnuté na zem
- b) umiestnenie a parametre linky vyznačí /určí/ v terénne objednávateľ
- c) hmota z liniek musí byť vtihnutá do porastu alebo uložená na okraj linky (upresnené v Zákazkovom liste)

čistenie plôch po ťažbe

- a) ťažbové zbytky musia byť uhádzané do hromád s priemerom maximálne 2 m alebo do pásov s maximálnou šírkou 1,5 m (ak nie je stanovené Zákazkovým listom inak),
- b) pásy uhádzaných ťažbových zbytkov musia byť maximálne po 40 metroch prerušené medzerou o dĺžke minimálne 5 m
- c) objednávateľom určená hmota ponechaná k prirodzenému rozkladu (celé kmene) sa neuhadzuje.

Odvoz dreva

- a) prispôbiť veľkosť nákladu a rýchlosť pohybu odvozných prostriedkov technickému stavu povrchu odvoznej cesty a mechanizačného prostriedku
- b) nepreťažovať odvozné súpravy, na odvozných súpravách (dopravných prostriedkoch) prevážať len také množstvo vhodne rozloženého dreva, ktorým sa neprekročí celková hmotnosť uvedená v technických preukazoch a zároveň sa neprekročí celková dovolená hmotnosť podľa vyhlášky 725/2004 o prevádzke vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách.

Maximálne množstvo naloženého dreva							
Užitočná hmotnosť vozidla v kg		Drevná hmota v m ³					
		Ihličnaté		Listnaté			
		čerstvé	preschnuté	mäkké		Tvrdé	
				čerstvé	preschnuté	čerstvé	preschnuté
do	8000	9,00	11,50	9,00	11,50	7,50	8,50
do	9000	10,00	13,00	10,00	12,50	8,50	10,00
do	10000	11,50	14,50	11,00	14,00	9,50	11,00
do	11000	12,50	16,00	12,50	15,50	10,50	12,00
do	12000	13,50	17,50	13,50	17,00	11,50	13,00
do	13000	15,00	19,00	14,50	18,50	12,50	14,50
do	14000	16,00	20,50	15,50	20,00	13,00	15,50
do	15000	17,00	22,00	17,00	21,50	14,00	16,50
do	16000	18,50	23,50	18,00	23,00	15,00	17,50
do	17000	19,50	25,00	19,00	24,00	16,00	19,00
do	18000	20,50	26,50	20,00	25,50	17,00	20,00
do	19000	22,00	28,00	21,50	27,50	18,00	21,00
do	20000	23,00	29,50	22,50	28,50	19,00	22,00
do	21000	24,00	31,00	23,50	30,00	20,00	23,50
do	22000	25,50	32,50	25,00	31,50	21,00	24,50
do	23000	26,50	34,00	26,00	33,00	22,00	25,50
do	24000	27,50	35,50	27,00	34,50	23,00	26,50
do	25000	29,00	37,00	28,00	35,50	24,00	28,00
do	26000	30,00	38,50	29,50	37,00	25,00	29,00
do	27000	31,00	40,00	30,50	38,50	25,50	30,00
do	28000	32,50	41,50	31,50	40,00	26,50	31,00
do	29000	33,50	43,00	32,50	41,50	27,50	32,50
do	30000	34,50	44,50	34,00	43,00	28,50	33,50

c) pri použití tejto tabuľky je potrebné do odvozného lístka uviesť správny prepočet.

Objemové hmotnosti niektorých sortimentov surového dreva kg/m³

Drevo v kôre									
Sortiment	Vlhkosť dreva	Merná jednotka	Ihličnaté dreviny		Listnaté dreviny				
			sm, jd	bo, smc	mäkké		tvrdé		
					topoľ, vrba lipa	jelša, osika a ostatné	agát, buk, dub, hrab	cer	breza, brest, jaseň, javor
Guľatina	čerstvé	m ³ b.k.	940	1060	920	1050	1180	1460	1080
	preschnuté	m ³ b.k.	730	850	720	840	1000	1200	940
	suché	m ³ b.k.	520	650	490	630	810	930	800
Vláknina rovnané úžitkové drevo	čerstvé	prm	620	670	520	600	680	820	640
	preschnuté	prm	480	540	410	480	580	670	550
	suché	prm	340	410	280	360	470	520	470
Prep. koeficient		prm/m ³	0,66	0,63	0,57	0,57	0,58	0,56	0,59
Palivové drevo	čerstvé	prm	600	680	500	670	640	790	580
	preschnuté	prm	470	540	390	450	540	650	510
	suché	prm	330	420	260	340	440	500	430
Prep. koeficient		prm/m ³	0,64	0,64	0,54	0,54	0,54	0,54	0,54

Drevo bez kôry									
Sortiment	Vlhkosť dreva	Merná jednotka	Ihličnaté dreviny		Listnaté dreviny				
			sm, jd	bo, smc	mäkké		tvrdé		
					topoľ, vrba lipa	jelša, osika a ostatné	agát, buk, dub, hrab	cer	breza, brest, jaseň, javor
Guľatina	čerstvé	m ³ b.k.	860	940	830	930	1110	1280	970
	preschnuté	m ³ b.k.	670	760	650	740	940	1050	840
	suché	m ³ b.k.	480	580	470	550	760	820	720
Vláknina rovnané úžitkové drevo	čerstvé	prm	570	590	470	530	640	720	570
	preschnuté	prm	440	480	370	420	550	590	500
	suché	prm	320	370	270	310	440	460	420
Prep. koeficient		prm/m ³	0,66	0,63	0,57	0,57	0,58	0,58	0,59
Palivové drevo	čerstvé	prm	550	600	450	500	600	690	520
	preschnuté	prm	430	490	350	400	510	570	450
	suché	prm	310	370	250	300	410	440	390
Prep. koeficient		prm/m ³	0,64	0,64	0,54	0,54	0,54	0,54	0,54

d) maximálna dovolená rýchlosť odvozných prostriedkov na lesných cestách

trieda lesnej cesty	popis lesnej cesty	maximálna dovolená rýchlosť
I.	lesná cesta s povrchovou úpravou vozovky, so šírkou koruny cesty minimálne 4 m, celoročne využiteľné	40 km/h
II.	lesná cesta so spevneným povrchom so šírkou koruny cesty minimálne 4 m, celoročne alebo sezónne využiteľné	30 km/h
III.	lesná cesta spravidla bez spevnenia povrchu slúžiaca predovšetkým na približovanie dreva sezónne využiteľná aj na odvoz dreva	20 km/h

Uvedené maximálne dovolené rýchlosti môžu byť zmenené dopravnými značkami na lesných cestách

Udržanie priaznivého stavu lesa a infraštruktúry

- a) minimalizovať poškodenie stojacich stromov, prirodzeného zmladenia, nárastov a kultúr v porastoch používaním primeraných technologických postupov a technických pomôcok pre úpravu pohybu dreva (smerové kladky a pod.)
- b) ošetriť na svoje náklady poranenia stromov vzniknuté odretím kôry schválenými fungicídnymi prípravkami najneskôr do 5 hodín po vzniku poranenia. Fungicídne prípravky zabezpečí pre dodávateľa príslušný OZ LESY SR š. p. vo vlastnej rézii (na svoje náklady).
Hodnoty prípustnosti poškodenia stromov:
 - cieľové stromy (označené) – nepripúšťa sa
 - zostávajúce stromy v poraste (medzi dopravnými dráhami) – do 10 % z počtu
 - hraničné stromy dopravných dráh – do 20 % z počtu
 Hodnoty prípustnosti poškodenia prirodzeného zmladenia:
 - na vopred určených trasách približovania sa pripúšťa 100%
 - na ostatnej ploche - určené v „Zákazkovom liste“
- c) prerušiť prácu počas dažďa a po daždi na dobu v závislosti od únosnosti podlažia a vybavenia približovacieho prostriedku vhodnými (floatačnými) pneumatikami
- d) pokryť dopravné trasy približovania dreva v bahnitých alebo lanovkových terénoch dostatočnou výškou pevného, miestne prístupného materiálu (konáre, nehrubie, ležanina, kamene) pre zabránenie vzniku erózie alebo kritickej hĺbke koľají (viac ako 30 cm)
- e) pri vzniku koľají hlbokých 30 cm zahrnúť ich miestnym materiálom (vytlačená zemina, konáre a pod.) V práci je možné pokračovať až po ich zahrnutí.
- f) vykonať poťažbovú úpravu pracovísk a to najmä:
 - denne, po skončení pracovnej smeny vyčistiť odvozné cesty, približovacie cesty (vrátane ich odvodňovacích priekop), značené turistické trasy a chodníky od ťažbových zbytkov
 - denne vyčistiť vodné toky a brehy (do vzdialenosti 5 m na obidve strany) od ťažbových zbytkov
 - denne vyčistiť všetky odrážky na trase približovania a odvieť zrážkové vody
 - denne vyčistiť priekopy zanesené zeminou nahrnutou približovaním
 - stabilizovať narušené brehy vodných tokov (prinavrátenie do pôvodného stavu)
 - vyplniť erózne ryhy v dopravných trasách približovacích prostriedkov hlbšie ako 15 cm vytlačenu zeminou alebo ťažbovými zvyškami
 - zbytky po manipulácii na odvoznom mieste sústrediť na jednu hromadu
- g) predpokladá sa, že lesná dopravná sieť je v dobrom stave zodpovedajúcom bežnému opotrebeniu. Ak dodávateľ zistí pred začatím prác, že niektorá z ciest alebo jej časť je v zhoršenom stave, vyzve Lesy SR k spísaniu zápisu o stave lesnej cesty.
- h) použitie protišmykových reťazí je zakázané na lesných cestách s povrchovou úpravou vozovky, pokiaľ nie sú pokryté ľadom alebo súvislou ujazdenou vrstvou snehu o hrúbke minimálne 5 cm

Manipulácia s ropnými produktmi

- a) pri manipulácii s ropnými produktmi vykonávať primerané opatrenia za zamedzenie úniku týchto látok do prostredia. Pri úniku ropných látok okamžite vykonať asanačné opatrenia a udalosť ohlásiť objednávateľovi.
- b) odstavovať (parkovať) stroje len na miestach na to určených, ktoré nie sú v blízkosti vodných zdrojov. Motorovú časť a nádrže na pohonné hmoty zabezpečiť (podložiť) záchytnými nádobami (vaňami),
- c) skladovať a tankovať pohonné hmoty a mazivá do mechanizmov len na miestach na to určených za použitia primeraných technických pomôcok (záchytné vane), vo vzdialenosti minimálne 25 m od brehovej čiary vodného toku, nádrže, studničky alebo prameňa
- d) tankovať pohonné hmoty a mazivá do JMP vo vzdialenosti minimálne 25 m od brehovej čiary vodného toku, nádrže, studničky alebo prameňa
- e) neutralizovať uniknuté nebezpečné látky (ropné látky) absorpčnými hmotami k tomu určenými (Vapex, Perlit) a s použitým absorbentom nakladať v zmysle predpisov o nakladaní s odpadmi.

Aplikácia chemických látok a nakladanie s odpadmi

- a) manipulovať s chemickým prípravkom v súlade s kartou bezpečnostných údajov poskytnutou lesnou správou
- b) nepoužívať chemické látky jedovaté pre ryby a vodné živočíchy (podľa údajov v poskytnutej karte bezpečnostných údajov) a nemanipulovať s nimi vo vzdialenosti menšej ako 25 m od brehovej čiary vodného toku alebo nádrže a od studničiek a prameňov.
- c) dodávateľ musí mať schválený prevádzkový poriadok pre aplikáciu chemických látok regionálnym úradom verejného zdravotníctva
- d) obaly od použitých chemických látok sa odovzdávajú na príslušnej LS
- e) odstrániť z pracovísk všetok odpad vzniknutý pri vykonávaní činnosti

Dôležité telefónne čísla

Hasiči	150
lekárska záchranná služba	155
polícia	158
integrovateľný záchranný systém	112
vedúci LS
technik ŤČ
technik PČ

Záverečné ustanovenia

- a) Požiadavky a podmienky uvedené v týchto všeobecne záväzných podmienkach môžu byť spresnené alebo upravené v Technologickom protokole.
- b) Všeobecne záväzné podmienky pre vykonávanie lesníckych činností sú neoddeliteľnou prílohou Kúpnej zmluvy č.....

Svojim podpisom potvrdzujem, že som sa oboznámil s všeobecne záväznými podmienkami pre vykonávanie lesníckych činností na pracoviskách š.p. Lesy SR.

V, dňa

Za predávajúceho

Za kupujúceho

.....
Pečiatka, odpis

.....
Pečiatka, podpis